

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 68.459/3
van 17 december 2020

avis 68.459/3
du 17 décembre 2020

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot wijziging van het
koninklijk besluit van
24 maart 2003 tot bepaling van
de nadere regels betreffende de
federale bijdrage tot
financiering van sommige
openbare dienstverplichtingen
en van de kosten verbonden
aan de regulering van en
controle op de
elektriciteitsmarkt'

un projet d'arrêté royal 'portant
modifications de l'arrêté royal
du 24 mars 2003 fixant les
modalités de la cotisation
fédérale destinée au
financement de certaines
obligations de service public et
des coûts liés à la régulation et
au contrôle du marché de
l'électricité'

Op 10 december 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Energie verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2003 tot bepaling van de nadere regels betreffende de federale bijdrage tot financiering van sommige openbare dienstverplichtingen en van de kosten verbonden aan de regulering van en controle op de elektriciteitsmarkt’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 15 december 2020. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo BAERT, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 december 2020.

*

Le 10 décembre 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de l'Énergie à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal ‘portant modifications de l'arrêté royal du 24 mars 2003 fixant les modalités de la cotisation fédérale destinée au financement de certaines obligations de service public et des coûts liés à la régulation et au contrôle du marché de l'électricité’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 15 décembre 2020. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Annemie GOOSSENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Tim CORTHAUT, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jo BAERT, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 17 décembre 2020.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“Overwegende dat het van belang is dat de verschillende onderdelen van de federale bijdragen elektriciteit nauwkeurig en snel gedefinieerd worden zodat zij vanaf 1 januari 2021 kunnen worden toegepast;

Dat er dus voor het einde van het jaar 2020 moet worden overgegaan tot het aannemen van dit besluit, om te vermijden dat de commissie over geen enkele wettelijke basis zou beschikken om de federale bijdrage op een redelijk niveau te houden;

Dat er moet vermeden worden om vanaf de eerste dag van volgend jaar, namelijk vanaf 1 januari 2021, de federale bijdrage ter bestemming van het fonds ‘broeikasgassen’ te heffen, waarbij hierdoor enerzijds een verhoging van de elektriciteitsrekeningen wordt vermeden en anderzijds de leveranciers zich kunnen baseren op een beheersbare factuurperiode.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot het vaststellen van het bedrag voor 2021 van het onderdeel van de federale bijdrage bestemd voor de financiering van het federale beleid ter reductie van de emissies van broeikasgassen. Zoals de voorbije jaren wordt dat bedrag op nul euro vastgesteld. Daartoe wordt een nieuw lid toegevoegd aan artikel 3, § 3, van het koninklijk besluit van 24 maart 2003 ‘tot bepaling van de nadere regels betreffende de federale bijdrage tot financiering van sommige openbare dienstverplichtingen en van de kosten verbonden aan de regulering van en controle op de elektriciteitsmarkt’.

RECHTSGROND

4. De rechtsgrond voor artikel 1 van het ontworpen besluit wordt geboden door artikel 21ter, § 2, 1°, van de wet van 29 april 1999 ‘betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt’. Bij die wetsbepaling wordt de Koning gemachtigd om, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, onder meer het bedrag van de federale bijdrage bedoeld in artikel 21bis, § 1, van die wet te bepalen. Hoewel artikel 21bis, § 1, betrekking heeft

op een (globale) “federale bijdrage”, waarvan de opbrengst bestemd is voor de financiering van de verschillende componenten vermeld in artikel 21*bis*, § 1, laatste lid – onder meer het federale beleid ter reductie van de emissies van broeikasgassen en de gedeeltelijke financiering van de uitvoering van de maatregelen van begeleiding en financiële maatschappelijke steunverlening inzake energie –, wordt in de praktijk het bedrag van de bijdrage per component vastgesteld. De Koning vermag op grond van die wetsbepaling dus het bedrag te bepalen van de bijdrage die specifiek bestemd is voor de financiering van het federale beleid ter reductie van de emissies van broeikasgassen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

5. In de aanhef wordt nog melding gemaakt van richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 ‘betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG’. Die richtlijn wordt echter met ingang van 1 januari 2021 ingetrokken en vervangen door richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 ‘betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU’. Vermits het te nemen besluit op 1 januari 2021 in werking treedt (artikel 2 van het ontwerp), wordt beter naar die laatste richtlijn verwezen.

SLOTOPMERKING

6. Gelet op artikel 21*ter*, § 4, van de wet van 29 april 1999 moet het te nemen besluit binnen twaalf maanden na de inwerkingtreding ervan worden bekrachtigd.¹

*

¹ Over de noodzaak van de tijdige bekrachtiging, zie adv.RvS 66.685/3 van 21 november 2019 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 20 december 2019 ‘houdende bekrachtiging van de koninklijke besluiten genomen krachtens de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen’, *Parl.St.* Kamer 2019-20, nr. 55-832/001, 14-15.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit:

« Overwegende dat het van belang is dat de verschillende onderdelen van de federale bijdragen elektriciteit nauwkeurig en snel gedefinieerd worden zodat zij vanaf 1 januari 2021 kunnen worden toegepast;

Dat er dus voor het einde van het jaar 2020 moet worden overgegaan tot het aannemen van dit besluit, om te vermijden dat de commissie over geen enkele wettelijke basis zou beschikken om de federale bijdrage op een redelijk niveau te houden;

Dat er moet vermeden worden om vanaf de eerste dag van volgend jaar, namelijk vanaf 1 januari 2021, de federale bijdrage ter bestemming van het fonds 'broeikasgassen' te heffen, waarbij hierdoor enerzijds een verhoging van de elektriciteitsrekeningen wordt vermeden en anderzijds de leveranciers zich kunnen baseren op een beheersbare factuurperiode ».

*

2. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de fixer le montant pour 2021 de la part de la cotisation fédérale destinée au financement de la politique fédérale de réduction des émissions de gaz à effet de serre. À l'instar des années précédentes, ce montant est fixé à zéro euro. À cette fin, un nouvel alinéa est ajouté à l'article 3, § 3, de l'arrêté royal du 24 mars 2003 'fixant les modalités de la cotisation fédérale destinée au financement de certaines obligations de service public et des coûts liés à la régulation et au contrôle du marché de l'électricité'.

FONDEMENT JURIDIQUE

4. L'article 1er de l'arrêté en projet trouve son fondement juridique à l'article 21ter, § 2, 1°, de la loi du 29 avril 1999 'relative à l'organisation du marché de l'électricité'. Cette disposition légale charge le Roi, notamment, de déterminer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le montant de la cotisation fédérale visée à l'article 21bis, § 1er, de cette loi. Bien que cet article 21bis, § 1er, concerne une « cotisation fédérale » (globale) dont le produit est destiné au financement des différents composants mentionnés à l'article 21bis, § 1er, dernier alinéa – entre autres la politique fédérale de réduction des émissions de gaz à effet de serre ainsi que le

financement partiel de la mise en œuvre des mesures d'accompagnement et d'aide sociale financière en matière d'énergie –, le montant est fixé, dans la pratique, par composant. Sur la base de cette disposition légale, le Roi peut donc déterminer le montant de la cotisation destinée spécifiquement au financement de la politique fédérale de réduction des émissions de gaz à effet de serre.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

5. Le préambule fait encore mention de la directive 2009/72/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 juillet 2009 ‘concernant des règles communes pour le marché intérieur de l'électricité et abrogeant la directive 2003/54/CE’. Cette directive sera toutefois abrogée le 1er janvier 2021 et remplacée par la directive (UE) 2019/944 du Parlement européen et du Conseil du 5 juin 2019 ‘concernant des règles communes pour le marché intérieur de l'électricité et modifiant la directive 2012/27/UE’. Dès lors que l'arrêté envisagé entrera en vigueur le 1er janvier 2021 (article 2 du projet), mieux vaudrait viser cette dernière directive.

OBSERVATION FINALE

6. Eu égard à l'article 21ter, § 4, de la loi du 29 avril 1999, l'arrêté envisagé doit être confirmé dans les douze mois de son entrée en vigueur ¹.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

¹ Concernant la nécessité de la confirmation en temps utile, voir l'avis C.E. 66.685/3 du 21 novembre 2019 sur un avant-projet devenu la loi du 20 décembre 2019 ‘portant confirmation des arrêtés royaux pris en vertu de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations’, *Doc. parl.*, Chambre, 2019-20, n° 55-832/001, pp. 14-15.